

APEL U IME RAZUMA, ZA HRVATSKU SVIH NAS

Mnogi kažu, i u pravu su, da je današnja Hrvatska suočena s izuzetno ozbiljnim problemima – ekonomskom krizom, nezaposlenošću, niskom proizvodnjom. To uistinu jesu ozbiljni problemi oko kojih nema prijepora. Samo još moramo izabrati Vladu koja će umjeti iznaći prava rješenja.

Međutim, u Hrvatskoj postoje pitanja koja nas dramatično dijele i suprotstavljaju, a jednako su značajna jer njihovo nerješavanje može dovesti do ugrožavanja temeljnih vrijednosti jednog društva koje tvrdi kako želi živjeti demokraciju.

Razbijanje dvopismenih ploča jedan je od gorućih problema s kojima nam se valja ozbiljno suočiti.

Ne događa se, doduše, po prvi put da svjedočimo kako su među nama ljudi koji će ugroziti temeljne vrijednosti demokracije, slobodu i sigurnost građana/ki zbog vlastitih predrasuda ili trenutačne koristi. Izdajničkim i protuhrvatskim proglašavao se svaki pokušaj da se za ratne zločine počinjene nad nehrvatskim stanovništvom utvrdi ime i prezime osumnjičenika koji će pred sudom dokazivati ili osporavati svoju krivnju. A zapravo, za državu i sve časne ljude koji su je branili od agresije ne bi smjela postojati veća uvreda od sprječavanja privođenja pravdi mogućih počinitelja zločina. Pogotovo se takvo što ne bi smjelo činiti u ime „očuvanja digniteta“ Domovinskog rata.

Raskidanje niti koje su tvorile bogatstvo življenja u multietničkom okruženju, započeto brutalnom agresijom na Vukovar u kolovozu 1991., nastavlja se, bez posustajanja, činjenjem ovog grada vječnim taocem grupa i političara kojima je mitologizacija prošlosti važnija od onoga što se događa danas, a trebalo bi osigurati bolje i sretnije sutra. Prisiljavanje ljudi da ne izađu iz kruga patnje i boli pritom se čini u ime nekih nerazumnih i/ili sebičnih interesa koje počinitelji zovu domoljubljem.

Tko uistinu želi dobro Vukovaru, mora htjeti da se ovaj grad patnik ekonomski i kulturno razvija a njegovi građani i građanke budu nagrađeni spokojnim životom u blagostanju.

Pripadnici Stožera sigurno bi se uvrijedili da im se kaže kako razbijanjem ploča i svojim akcijama cementiraju stravična "postignuća" onih koji su Vukovar i njegov tolerantni slobodarski duh razarali prije dvadeset godina. **Tada su ploče razbijane zbog latinice. Danas je neprijatelj ćirilica.**

A što može skriviti neko pismo?! Je li ono odgovorno za to tko njime i o čemu piše?

Mržnja prema ćirilici je, tvrdimo, posljedica nedostatka sustavno provedenog procesa suočavanja s prošlošću i odbijanja da se on ikada dogodi. Svatko bi trebao znati da jedno pismo ne može biti ni zaslužno niti odgovorno za to tko i kakve mudrosti ili gadarije njime ispisuje.

Trebamo li usto podsjetiti, ako je to u ovim prijedorima uopće važno, da je ćirilica i dijelom hrvatske kulturne baštine? Nije li tragićno kad se jedan narod odriće dijela svoje bogate kulturne prošlosti u ime dnevnopolitićkih interesa?

Bitno je znati i ne smije se nikad zaboraviti da se **iskazivanjem netrpeljivosti prema nekoj manjini i simbolima njezina kulturnog identiteta ogranićavaju sloboda, prava i sigurnost njezinih pripadnika, građana i građanki Republike Hrvatske**. A u konaćnici su ugroženi i pripadnice/i većinskog naroda koje se stalno uvjerava kako su im „oni drugi“, iako ih je daleko manje, trajna i opaka prijetnja.

Osobe koje se s ovakvim stavom ne slažu, prokazuje se kao izdajnike i nedomoljube.

A mi mislimo da je temeljni problem Hrvatske ćinjenica da se nezadovoljstvo, strah od siromaštva i neizvjesne budućnosti uvijek uspijevaju vješto preusmjeriti na „dežurnu“ manjinu – jednom su to osobe istospolne orijentacije koje ugrožavaju instituciju braka, drugi put Srbi koji svojim govorom i pismom vrijeđaju osjećaje stradalnika, pa će onda krivi biti Romi, pa zaposleni onima koji su bez posla...**Lako je većini utvrditi tko je kriva i odgovorna manjina. Pitamo se samo tko je sljedeći?**

Hoćemo li dopustiti da stihovi **pastora Martina Niemöllera**, sada s drugim manjinskim skupinama, budu naša stvarnost:

Kada su nacisti došli po komuniste,
ja sam šutio;
jer nisam bio komunista.
Kada su došli po sindikalce,
ja se nisam pobunio;
jer nisam bio sindikalac.
Kada su došli po Židove,
ja se nisam pobunio;
jer ja Židov bio nisam.
Kada su došli po mene,
nije preostao nitko da se pobuni.

*„Als die Nazis die Kommunisten holten,
habe ich geschwiegen; ich war ja kein
Kommunist.
Als sie die Gewerkschafter einsperrten,
habe ich geschwiegen; ich war ja kein
Gewerkschafter.
Als sie die Juden holten, habe ich
geschwiegen, ich war ja kein Jude.
Als sie mich holten, gab es keinen mehr, der
protestieren konnte.“*

Iza kojih smo mi moralnih načela spremni stati kao osobe i kao ćlanice i ćlanovi jednog društva i države? Da li onima koji su manjina, dakle u slabijoj poziciji, treba pomoć da budu ravnopravni ćlanovi ili ih se treba pretvoriti u građane/ke drugog reda?

Razmislimo!

Platforma 112 i Građanski odbor za ljudska prava